

ŐRZŐ

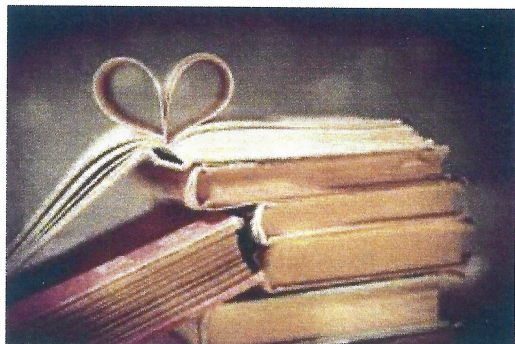
A POFOSZ 1956-os Hagyományörző Tagozatának kiadványa

VII. évfolyam 26. szám

2021. június

„A hagyományörzés nem a hamu megtartása, hanem a láng továbbvitele.”

Morus Tamás

Közösségben az olvasókkal

Immár hat éve, hogy negyedéves kiadványunk, az Őrző, először megjelent. Akkor, a legelső lapszámban arra kértük és arra biztattuk olvasóinkat, hogy írásaikkal legyenek részesei a lapkészítésnek, osszák meg gondolataikat, visszaemlékezéseiket, írják le a hagyományörzők rendezvényein átélt élményeiket – gazdagítsák közösségünk „írástörténetét”.

Az elmúlt hat esztendő minden tekintetben beteljesítette várakozásainkat. Kiderült, hogy olvasóinknak sok-sok mondanivalója van. Mintha kinyílt volna egy szelep: az 1956-os forradalmat és szabadságharcot átélt, vagy arról emlékekkel rendelkező POFOSZ-tagok megnyílt szívvel adták közre írásaikat. Felidéződtek az akkor átélt küzdelmek, napvilágra kerültek a még fiatalon végigszenvedett események; az emlékezet homályából hangok, arcok, mosolyok és könnyek formálódtak szavakká. Olykor hosszabb, több részes sorozatban közölt írások is megjelentek a lapban – mert a mondanivaló szétfeszítette egyetlen cikk kereteit.

Az ország minden részéből érkeztek írások. De nemcsak visszaemlékezések, hanem tudósítások is. Egy-egy emlékhely átadásáról, vagy csoportos meglátogatásáról készült beszámoló, közös kirándulások élményeit megörökítő tudósítások és szívhez szóló versek, szépírások. Köszönet értük.

De nemcsak a meglett korú felnőttek, hanem a fiatal generáció képviselőinek írásai is rendszeresen olvashatók a lapban. Az ő dolgozataik az évenként kiírt irodalmi-történelmi pályázatra készülnek, ám számunkra ugyanolyan értékesek. Hiszen hagyományörző tagozatunk célja, hogy a jövőnemzedéknek átadhassuk 1956 szabadságeszméjét, s hogy programjaink keretében és az Őrző lap segédletével hidat teremtünk a generációk között. Bizonyosak vagyunk benne, hogy ez sikerrel járt.

Hiszen volt olyan november 4-kei megemlékezésünk, ahol az ünnepi beszédet egy középiskolás fiatalember mondta. A szabadság lényegét és jelentőségét megragadó szavai eleven és érvényes üzenetet fogalmaztak meg mindannyiunk számára.

Bízunk abban, hogy az Őrző az elkövetkezőkben is fórumot jelent olvasóinknak, hogy gondolataikat megosszák kiadványunk lapjain. Mert az írott szónak ereje van. Az írott szó által megkönnyebbül a lélek és pajzsként véd az ellenfelekkel szemben. Ellenfelek pedig vannak. Hiszen jelenkorunk zavaros ideológiai áramlatai közepette még mindig nem értik elegendően, hogy 1956 több mint „csupán” két hét forradalom a magyar történelemben. Nem értik elegendően, hogy 1956 az örök emberi szabadságvágy és mindenfajta elnyomás elleni nemes küzdelem jelképe.

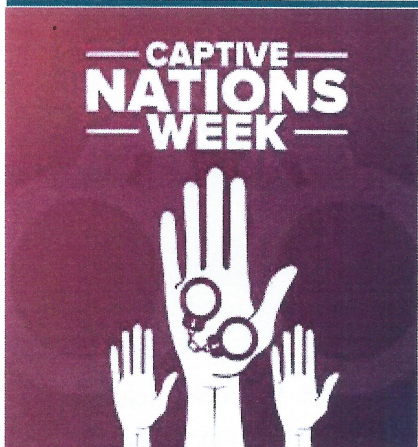
Vasvári Éva

Tisztelt olvasóinkhoz!

Az Őrző számai igény szerint nyomtathatók. Ezért, ha valaki szeretné megkapni a korábbi számokat, jelezze, és eljuttatjuk hozzá.

Aki pedig nincs a levelezőlistánkon, de szeretne rákerülni, szintén jelezze.

Elérhetőség: Ámon Antal, 06 30 814 9917 vagy 06 1 257 0190 és: antaltopamon@hotmail.com

A Rab Nemzetek Hete (1)

Tartalma nem, de hangsúlyai változtak

A Szovjetunió fogságában, a kommunista uralom alatt sínylődő nemzetekről a hidegháborús időkben is megemlékeztek. E korszak kellős közepén, 1959-ben, Eisenhower amerikai elnök – aláírásával – törvénybe iktatta a „Rab Nemzetek Hete” kongresszusi törvényjavaslatot, és proklamációt is adott ki, melyet később minden amerikai elnök követett.

nationaltoday.com

1. A „rab nemzetek” kifejezést az első világháború után kezdték használni azokra a népekre, amelyeket az új Szovjetunió tartott fogságban. Ukrán bevándorlók már Amerikában született fia, Lev Dobrianszky közgazdász professzor sikeresen lobbizott egy kongresszusi határozatért, amely később elvezetett a Rab Nemzetek Hete törvénybe iktatásához.

2. A törvényt, amelynek szövegét Dobrianszky szerkesztette, 1959. július 17-én fogadták el *Köztörvény 86-90-es számmal*. Ez minden amerikai elnököt arra kötelez, hogy minden év júliusának harmadik hetét a „Rab Nemzetek Hetének” nyilvánítsa. Ugyanakkor az elnök felszólítja az Egyesült Államok népét, hogy megfelelő megemlékezésekkel, ceremóniákkal fejezze ki támogatását azok felé, akik nemzeti függetlenségükért, szabadságukért és emberi jogaikért küzdenek. A törvény egy amerikai Országos Rab Nemzetek Bizottságának felállítását is előírta. (2)

3. A *Köztörvény 86-90* minden nép vallásszabadságát is hirdette és támogatta. Szövege szerint „ezek az elfojtott nemzetek felnéznek az Egyesült Államokra, mint az emberi szabadság citadellájára, hogy vezesse őket szabadságuk és függetlenségük elérésére, hogy visszakaphassák a keresztény, zsidó, muzulmán, buddhista és egyéb vallásaik szabad gyakorlását és egyéni szabadságjogaikat.”

(1) Joe Carter, Ethics and Religious Liberty Commission (Etikai és vallási szabadság bizottsága): 5 facts about Captive Nations Week (Öt tény a Rab Nemzetek Hetéről), 2016. július 21. című írása alapján.

(2) A Rab Nemzetek Hetét Ausztráliában is megtartották. Államonként volt bizottsága is. Victoria államban például egy szlovák asszony vezette, Mrs. Therezia M. Kral.

4. A törvény eredeti szövegében a következő rab nemzetek kerültek felsorolásra: Lengyelország, Magyarország, Litvánia, Ukrajna, Csehszlovákia, Lettország, Észtország, Fehér-Oroszország, Románia, Kelet-Németország, Bulgária, Népi Kína, Örményország, Azerbajdzsán, Georgia (Grúzia), Észak-Korea, Albánia, Idel-Ural (3), Tibet, Kozákia (4), Turkesztán és Észak-Vietnám. (A történészek egy része vitatja, hogy Idel-Ural és Kozákia valaha is független országok lettek volna.)

5. Bár az amerikai elnökök proklamációja minden évben megjelent, a hangsúlyok változtak. Carter elnök például (1977-81) a legfelületesebb üzeneteket hangoztatta, mert úgy gondolta, hogy a törvény nem több mint a hidegháború relikviája. Ezzel szemben Reagan elnök (1981-89) megerősítette az eredeti törekvéseket. Hangsúlyozta: „bár huszonöt év eltelt a Rab Nemzetek Hetének kijelölése óta, a jelentősége nem csökkent. Sőt, tagadhatatlanul nőtt, különösen azért, mert azóta újabb nemzetek estek a kommunisták uralma alá.

(3) Tatár nyelven az ország elnevezése Idel-Ural xărăkäteneň bayrağ. Először a muzulmán baskírok döntöttek a független állam létrehozásáról. 1917 végén a volgai németek és más altáji népcsoportok is csatlakoztak a szövetséghez. 1917. december 12-én hivatalosan is megalakult a föderatív állam. A köztársaságot, amely a Kazán környéki és az Urál déli hegyláncait foglalta magába, 1918. március 28-án legyőzte a Vörös Hadsereg. (Wiki)

(4) Kozákia a következő hét kozák „szülőföld” egyesülését jelentette: Don, Kubán, Tekek, Asztrahán, Ural, Orenburg, Kalmük. Az elképzelés az európai emigrációban élt tovább az elbukott oroszországi polgárháború után. A Szovjetunió szétesésével, mint lehetőséggel, a kozákok többsége nem élt és 1992 végén 11 kozák atamán, a 11 szülőföld képviselőjében, az Oroszországgal maradásra szavazott. (Wiki)

Impresszum: ŐRZŐ, a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége (POFOSZ) 1956-os Hagyományörző Tagozatának negyedéves hírlevele.

Főszerkesztő: Ámon Antal. Tel.: (1) 257-0190, 06 30-814-9917

Szerkesztő: Vasvári Éva, lapszerkesztő: Kurtz Mária

Kiadóhivatal: 1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 155.

Tel: (1)789-1466, e-mail: hagyomanyorzok1956@gmail.com

Honlap: [www.hagyomanyorzok1956@weebly.com](http://www.hagyomanyorzok1956.weebly.com)

Mozaikok – 1956

(3. befejező rész)

A tányérosok

A pestszentlőrinci Üllői úton a srácok az út szélességében tányérokat raktak le. Egy Pest felé nyomuló szovjet páncélos oszlop addig nem mert keresztülmenni ezen az útszakaszon, amíg első páncélosa nehéz géppuskával szitává nem lőtte a

tányérokat.

Ugyanezek a srácok az Üllői úton két egymással szemben lévő ház kapujában elbújva egy kötélre erősített szemetesekocsit húzogattak az út egyik oldaláról a másikra, amikor a szovjet harckocsik arra akartak menni. Az arra jövő három tankból álló egység egy mellékutcára letérve került ki a számukra oly veszélyesnek tűnő útszakaszt. Néhány óra múlva már nagyobb páncélos oszlop jött. Az első harckocsija ágyújából addig tüzelt, amíg az ide-oda mozgó szemetesekocsi szét nem esett. A környék lakossága napokig derült a szovjet katonák rendíthetetlen bátorságán.

Disznótolvajok

Az egyik októberi estén a ferihegyi repülőtérré vezető műút mentén voltunk lesben, hogy a közeli erdőből kijáró ruszkat elkapjuk.

A Keresztúri-erdőben ugyanis 1945-től kezdve, kétvétenkénti váltással egy szovjet légvédelmi üteg volt beásva, amelyet tankok őriztek. Innen aztán a katonák esténként kijártak a lőrinci házakba élelmiszert kunyerálni, vagy disznót lopni.

Éjfél körül autózúgást hallottunk az erdőből, majd meg is jelent egy katonai teherautó. Mikor a közelünkbe értek, géppisztolyainkból halálos tüzet nyitottunk rájuk. Az oroszok nem is tudtak elmenekülni, kocsijuk kigyulladt. Négyen rémülten ugrottak le a kocsiról, feltartott kezekkel, jelezve, hogy részükre a „vojna kaput”.(1) A teherautón többen megégték. Foglyainkat két szabadságharcos a Skoda-furgonunkon elszállította a Beloiannisz laktanyába.

Később újra motorzúgást hallottunk. Az erdőből előjött egy T-34-es. A Ferihegyi műút felett, a Ráday Gedeon utca végén lévő, úgynevezett Kőhídnál támadtuk meg összecsavart kézigránátokkal, azaz „Ifjúnunkás szeretetsomagjainkkal”. Kézigránátjainknak ezt a találó nevet egy görög származású fiatal szabadságharcos adta.

(1) „a háborúnak vége”

A pestlőrinci Nemzetőrség fiataljai között két nagyszerű és bátor csoport volt. Az egyik a Rendőrkapitányság melletti Steinmetz gimnazisták (2) csoportja, a másik pedig a traktorgyári MTH-sok, a Munkaerő Tartalékok Hivatala ipari tanuló csoportja. Ez utóbbiaknak fekete egyenruhájuk volt, a kispesti Vörös Csillag Traktorgyár üzemi otthonában laktak. Tizennyolc, 15-17 éves tanoncgyerek, Hegedűs Misi vezetésével csatlakozott hozzánk.

Az MTH-s csoport fele görög fiúkból állt, akiket a második világháború utáni Görögországban lefolyt harcok után hoztak Magyarországra, mikor is a királypárti csapatok az angolok segítségével legyőzték a kommunista ELASZ (3) terrorcsapatait. Akkor a menekülő kommunisták magukkal hurcolták a falvak gyermekeit. Rákosiék befogadtak több ezer görög gyereket, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy kommunistáknak nevelik őket.

Jómagam csak akkor jöttem rá, hogy mennyi görög fiatal van a Hegedűs-csoportban, amikor október végén Kopácsi budapesti rendőrfőkapitány bélyegzős aláírású nemzetőr igazolványait kellett kiállítanom.

Az „Ifjúmunkás szeretetsomagjaink” ezúttal is jó helyre kerültek. A T-34-es vezetője a gránátrobbanás alatt meg akart fordulni, hogy elmeneküljön, de a híd keskenynek bizonyult, forduláskor a páncélos átszakította a korlátot és tornyával lefelé rázuhant a műútra. Újabb „szeretetsomagokat” szórtunk rá, mire a tank kigyulladt és felrobbant.

Amikor már nem volt fegyveres ellenállás...

A kispesti Határ útnál az Üllői úton két orosz tank állt és a személyzete mindenkit igazoltatott, aki az úton elhaladt. Marc József futballista, aki a Kispesti Textilgyár NB II-es csapatában játszott, s akit a sportrovatok, mint a jövő válogatott játékosát emlegettek, kerékpáron Pest felé tartott. Az igazoltató szovjet katonák megállították, megnézték igazolványát, majd intettek neki, hogy mehet. Ő felült a kerékpárjára és továbbkarakizott. Alig ment tizenöt métert, amikor az egyik tank utána géppuskázott. Több golyó a gerincét találta.

Marc József az Üllői út közepén a vérében fetrengve elterült. Az odaszaladó járőrök közül egy férfinak még a lábába löttek, majd a két tank eltávozott. Útközben még négy házba tankágyúval belöttek és a szembejövő mentőautóra is leadtak egy gép-fegyver sorozatot. A mentőautó felfordult és a vezetője valamint az orvos is súlyosan megsebesültek.

(A főszerkesztő megjegyzése: ez is egy a számtalan magyarokat sújtó megtorlatlan háborús bűn közül.)

Bányay László, Sydney, Ausztrália (Magyar Élet, ausztráliai hetilap, 1989. november 9.)

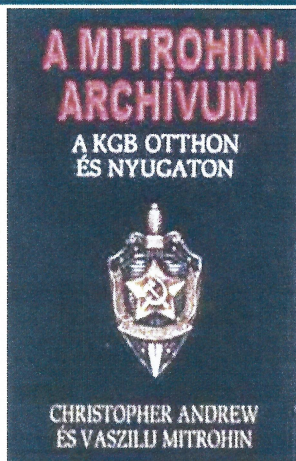
(2) Ma ismét Hunyadi Mátyás Gimnázium.

(3) Görög Népi Felszabadító Hadsereg.

Fercsey János (New York)

„Félek, hogy meggyilkolnak...” (1)

Csak segíteni akartak egy „új emberi kísérletet”

A politikai kémek titokzatos világa idegenkedő borzongást kelt a normális hétköznapjait élő emberben, ám történeteik időtlen tanulságokkal szolgálnak. Alábbi írásunk is olyan emberekről szól, akik lelkifurdalás nélkül árulták el hazájukat.

- „Félek, hogy meggyilkolnak...” mondta az orosz disszidens, aki leleplezte a KGB-kémeket.

Tévedtek azok, akik azt hitték, hogy a cambridge-iek, **Kim Philby, Guy Burgess, Donald MacLean, Anthony Blunt és John Cairncross** leleplezésével befejeződtek az angliai kémkedési botrányok.

A londoni Sunday Times 1999. szeptember 12-én jelentette, hogy egy orosz disszidens, a KGB speciális hírszerző archívumának főnöke, hiteles dokumentumokkal bizonyítja, hogyan működött Európában évtizedeken át a KGB kémhá-lózata, és megnevezi azokat az angol állampolgárokat, akik a Szovjetunióknak kémkedtek.

Az orosz disszidens, Vaszilyj Mitrohin, az ismert cambridge-i történésszel Christopher Andrew-val együtt írta *A kard és a pajzs* című könyvet. (2)

A 77 éves Mitrohin, aki jól ismeri a KGB módszereit, bevallotta a Sunday Times szerkesztőinek: fél, hogy meggyilkolják.

Meglepő, hogy a leleplezett kémek között olyanok vannak, akikről senki sem gondolhatta, hogy hazája ellen kémkedik. Az egyik, egy ma 87 éves dédmama, aki negyven éven át titkos dokumentumokat adott át a szovjeteknek az angol atomkutatásról. A másik egy Scotland Yard detektív, aki külföldi követségek titkárnőitől szerzett fontos információkat.

(1) Megjelent az ausztráliai hetilap, a Magyar Élet 2000. február 10-i számában.

(2) The Sword and the Shield, the Mitrokhin Archive and the Secret History of the KGB, 1999. (A kard és a pajzs, a Mitrohin Archívum és a KGB titkos története)

A dédmama, **Melita Norwood**, akit London egyik külvárosában Letti néven ismert szomszédsága, a KGB-nél a Hola fedőnevet kapta. Melita egyetemi tanulmányai után mint titkárnő kapott állást a British Non-Ferrous Metals Research Association-nél, ahol titokban a Tube-Alloy (3) kísérleteken dolgoztak. Ez volt az angolok atomkutató programja.

A kertvárosban tudták róla, hogy baloldali, mert ablakába pacifista és anti-nukleáris röpcédulákat ragasztott. De szomszédjai inkább arról ismerték, hogy szeretett a kertben dolgozni, büszke volt almafáira és kitűnő lekvárokat főzött.

Melita Norwood 1939-ben belépett a kommunista pártba, de már 1937-ben kezdett dolgozni a KGB-nek. Hivatali órák után szerezte meg a titkos dokumentumok másolatait, amiket azután átadott a KGB ügynökeinek.

A KGB-ben megbízható, fegyelmezett ügynökként tartották számon. Ez a csupa ránc öregasszony nem hasonlít Mata Harira, de az angol lapok szerint ő volt a legfontosabb angol kémnő. Éveken át a Kreml jobban ismerte az angol atomkísérleteket, mint a londoni kormány miniszterei.

Hogy megbánta-e vajon, hogy elárulta a hazáját? A válasza az, hogy nem.

Amikor a Sunday Times riporterei beszélgettek vele, azt mondta: Én csak Oroszországot akartam segíteni, egy új emberi kísérletet, én nem árultam el senkit sem... Hasonló körülmények között ma is azt tenném... Ha az angol kormány Kuba ellen fordulna, akkor segíteném Kubát, Castro Kubájának csodálója vagyok.

Amikor a konyhájában fogadta a riportereket, éppen egy őt elítélő műsor ment a hordozható rádióján. Erre úgy reagált: Oh gosh, oh dear (4), ez a lány nagyon mérges rám, micsoda zúr, ugye? És nevetve szagolgatott egy magnóliát.

Még most se vallotta be, milyen szovjet ügynökökkel állt kapcsolatban. Már nem emlékszem rá – mondogatta.

Bűnösnek érezte magát? Nem tudom – felelte -, de nem hittem volna, hogy életem végén mind erről akarnak beszélni velem.

Azért gyűlölködve átkozza Mitrohint, aki leleplezte: Milyen véreb! Mint jó pacifista, lelőném... Milyen hatással van ez az emberekre, akiket leleplez? Le se köpném!

(3) Fordítás: Brit Színesfém Kutató Szövetség és cső-ötvezet.

(4) Nahát!

A férje is kommunista volt, de állítólag nem helyeselte, hogy a felesége kémkedik. A lánya viszont azt állítja, hogy nem is tudott erről. Miközben a férjével együtt többször járt a Szovjetunióban, az egyik alkalommal kapott is egy nagy kitüntetést. De azt mondja, hogy a húszezer dolláros díjat nem vette át. Viszont sok éven át havonta küldött csekket az angliai kommunista párt lapjának a Morning Star (5) harci alapjára.

- Nem gondolt-e arra, hogy a Szovjetunióban éljen? – kérdezték az újságírók.

- Miért mennék a Szovjetunióba? Nem beszélek oroszul. Ez itt az otthon – felelte.

(Eddig egy olyan esetről volt szó, amit Lenin elvtárs szerint „hasznos idióta” esetének lehet mondani. Most következik a kemény pénzéhes kém esete. *A.A.*)

Ki hitte volna, hogy a KGB keze a Scotland Yardig is elér?

Valamilyik szovjet ügynök megtudta, hogy az egyik detektív, **John Symonds** megvesztegethető. A KGB ügynökei arra is rájöttek, hogy Symondsnek, mint a Scotland Yard detektívének, sikere van a nőknél. Nagykövetségeken és külföldi minisztériumokban udvarolgatott titkárnőknek, akiktől – az ágyban – bizalmas információkat szerzett a KGB számára. Azzal hancegett, hogy csakis rendkívül csinos nők érdekelték, és hogy több mint százat csábított el. Az 1970-es évek végén háromszor is járt Moszkvában, ahol nagy szívéllyességgel – és pénzzel – fogadták. Valójában KGB-s pénzből vásárolt magának lakást Portugáliában. John Symonds mára már teljesen elhízott. A londoni lapok közölték fényképét: hogyan lehetett profi Don Juan ez az ősz szakállas, puffadt alak?

Most a politikusok persze megkérdezik: hogyan működik az angol kémelhárítás?

Mitrohin már 1994-ben disszidált majd átadta a KGB-s dokumentum gyűjteményét az MI-5 jelzésű különleges kémelhárító csoportnak.

Követelik, hogy Jack Straw, a belügyminiszter feleljen: miért van szabadlában Mrs. Norwood, aki negyven éven át nukleáris titkokat tartalmazó dokumentumokat adott át Anglia ellenségeinek, és egyáltalán hol van John Symonds? Ő állítólag Portugáliában éli világát, de hát miért nem tartóztatják le és követelik kiadatását?

(10) Hajnalcsillag

(Most jön a szokásos kettős mérce esete, ami jellemző a kommunisták és az anti-kommunisták eltérő kezelésére. *Á.Á.*)

Mindenesetre furcsa, hogy Jack Straw továbbra is letartóztatásban tartja Augusto Pinochet tábornokot, akit egy spanyol kommunista bíró azzal vádol, hogy katonai diktatúrája alatt spanyol diákokat megkínóztak és megöltek. Pinochetnek az a főbüne, hogy a hidegháború alatt, amikor Moszkva Kubán keresztül kommunista gerillaháborút szított Közép- és Dél-Amerikában, megíhúsította tervüket, azt, hogy Chilét Salvador Allende elnöksége alatt második Kubává alakítsák. Allende végül is azzal a pisztollyal követett el öngyilkosságot, amit Fidel Castro ajánlékozott neki. A fő kérdés azonban: mit kerestek spanyol diákok Chilében egy katonai diktatúra alatt?

Utóirat:

Mrs. Norwoodot sohasem helyezték vád alá és szabad emberként halt meg 2005-ben.

2014-ben azonban a Mitrohin Archívumból további dossziékat szabadítottak fel, melyek szerint Melita Norwoodot a KGB sokkal magasabbra értékelt, mint az úgynevezett „Cambridge-i Ötöt”, akik végül is ötnél többen voltak. A cikk elején említett öt néven kívül a kémbanda tagjai voltak még:

- 1. Goronwy Rees**, aki 1979-ben a halálos ágyán bevallotta, hogy ő maga is kém volt, és egyben Guy Liddell-ről is azt állította, hogy a kémhálózat tagja volt.
- 2. Guy Liddell**, akiről már 1949-ben egy informátor azt állította, hogy szovjet kém.
- 3. Sir Roger Hollis**, aki abban az időben ráadásul a brit elhárítás, az MI-5 igazgatója volt.

Vádlói neves személyek: Arthur Martin, az MI-5 szovjet elhárítással foglalkozó osztályának akkori vezetője, Peter White, MI-5 operatív tiszt, és Chapman Pincher, oknyomozó újságíró.

4. Victor Rothschild, akit Roland Perry vádolt kémkedéssel a „The Fifth Man”, *Az ötödik ember* című könyvében (London, 1994).

John Symonds-ot sem vádolták meg semmivel, mert vádalku keretében együttműködött (köpött) egy rendőrségi korrupciót vizsgáló ügyben.

Pinochet tábornokot végül nem adták ki az angolok, így nem fogták perbe Spanyolországban, viszont azért két évig mégis házi őrizetben tartották Angliában. Chilében halt meg 2005-ben.

Oleg Kalugin tábornok, aki a KGB külföldi kémszervezetének főnöke volt mielőtt disszidált, azt mondta, hogy Mrs. Norwood és Mr. Symonds mellett van még jónéhány angol áruló, akit beszervezett a KGB.

Meggyilkolt lengyel apácák

Szovjetekhez köthető a rémtett

Alábbi cikkünkben olyan írásokból szemlélünk, amelyek a kommunizmus bűneire és „sajátosságaira” emlékeztetik az

olvasókat. Számos rémtett feltárása most van folyamatban, ám vélelmezhető, hogy a történelmi tények feltárásában még az elkövetkező időszak kutatóinak is lesz dolguk.

A Live Science-re hivatkozva a 24.hu hírportál írt arról márciusban, hogy katolikus apácák csontjaira bukkantak Lengyelországban. A nőket a második világháború végén ölték meg a szovjet katonák. A Vörös Hadsereg 1944-ben szorította ki a németeket a térségből, az ország azonban nem lélegezhetett fel. Hogy megerősítsék hatalmukat, a szovjetek tömegterroret alkalmaztak: rengeteg lengyel katonát, egyházi személyt és civilt börtönöztek be, deportáltak, illetve gyilkoltak meg.

Korabeli dokumentumok alapján a katonák 1945-ben hét lengyel nővért öltek meg, akik **Alexandriai Szent Katalin** rendjének tagjai voltak. Hogy megtalálják a maradványokat, a régészek 2020 júliusában Gdańsknál folytattak feltárást, ahol azonosították **Charytyna** nővér (**Jadwiga Fahl**) csontvázát. Októberben Olsztynnál **Generosa** (**Maria Bolz**), **Krzysztofora** (**Marta Klomfass**) és **Liberia** (**Maria Domnik**) nővérek maradványait is felfedezték – mindhárom áldozat a város Szent Mária Kórházának ápolója volt. A további három áldozatot decemberben találták meg Orneta temetőjében. **Rolanda** (**Maria Abraham**), **Gunhilda** (**Dorota Steffen**) és **Bona** (**Anna Pestka**) nővérek nyughelyére utóbb más sírokat emeltek.

A Lengyel Emlékezés Intézete szerint az elhunytak azonosításában a történelmi dokumentumok és a sírokban feltárt tárgyak mellett a csontvázak neve és kora segített. A nyughelyekben többek között a Katalin-rendhez köthető öltözékek maradványait is feltárták. A szakemberek azt tervezik, hogy genetikai vizsgálatokat is elvégeznek a csontokon.

1945 februárjában a szovjetek Gdańsk-Wrzeszcz, Olsztyn és Orneta kórházaira csaptak le, ahol a nővérek is dolgoztak. A betegeket és az ápolókat lemészárolták, Rolanda nővér arcát megcsonkították, Gunhildát háromszor is meglőtték, Krzysztofora szemeit pedig kivájták, nyelvét kivágták, és tizenhatszor megsúrták.

Az amerikai újságíró, Don Cook írta 1965-ben megjelent könyvében (1), hogy minden újságíró, aki a kommunista országokat megjárta, beszél a kommunizmus szagáról. Kiemelte: számára a legrosszabb volt a különös és eltéveszthetetlen szaga a Szovjetunióknak és annak a kommunista világnak, ami Lipcsében eluralkodott. Harminc évvel ezelőtt Lipcse egy makulátlan német város volt.

Folytatta: mindenki, aki valaha is a lábát betette a Szovjetunióba, találkozott ezzel a szaggal – egy áporodott, nehéz, mosdatlan szaggal. Cook úgy találja, hogy ez a reménytelenség börtönének a szaga, az elkeseredettségé és a nemtörődömségé. Az öreg, nem karbantartott mosdók szaga, a káli szappan és a mosdatlan testek szaga. Ez a szag zúdul rád, ha belépsz egy lépcsőházba, ez a szag, amivel semmit se lehet kezdeni, mert ez a szag együtt jár a rendszerrel.

-o-

A nép elhízásának megállítását, sőt lefogyasztását a kommunisták csinálják legjobban:

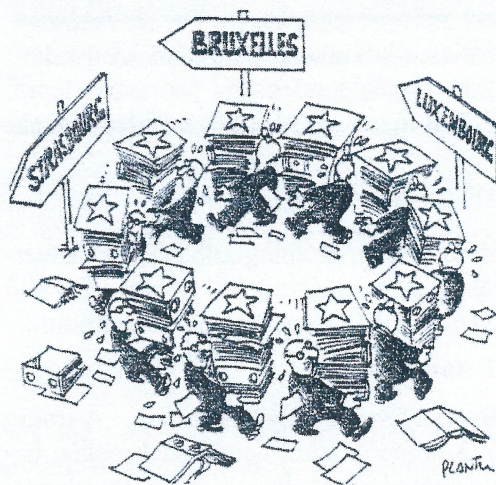
1933-ban Sztálin ukrainai megbízottja, Mendel Hatajevics, aki a gabonabe gyűjtési társaság feje volt, büszkén nyilatkozta: "Az ukrán parasztok és kormányunk között kíméletlen harc dúl. Élet-halál harc. Ez az év erőink és az ő ellenállásuk próbája volt. Az éhség megmutatta nekik, ki itt az úr. Milliók életébe került, de a kolhozrendszer egyszer s mindenkorra megalapozódott. A csatát megnyertük!" (A nagy éhínség, 2002.03.19, Hartyányi Jaroslava)

Ezzel a nyereséggel 7 millió éhen halt, köztük 3 millió kiskorú. (Kun Miklós)

-o-

Miskolcon a 70-es években építettek pártszékházat a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei, a járási és a városi pártbizottságoknak. És éppen a templommal szemben. Most, hogy az épület lebontása és a terület újrafeljesztése szóba került, a miskolciak emlékeznek arra is, hogy volt, amikor a pártházból átszóltak a templomba, hogy a harangozás zavarja az értekezleteiket. Az atya erre azt válaszolta, „sajnálom, de mi voltunk itt előbb”, és letette a telefont. Hogy az atyával mi lett, azt nem írja a Magyar Hírlap 2021. augusztus 19-i száma.

(1) Floodtide in Europe (Áradás Európában), Putnam, New York, 1965.

A Szent Kommunista Birodalom romlása és bukása

Valláspótló szerep és dinasztikus működés

Bár a fenti cím humorosan ragadja meg az Oroszországból hódító útjára induló kommunizmus ámokfutását, mégis beszédesen rámutat a világot megnyomorító ideológia birodalmi lényegére. Az alább közölt részlet a „Szent Kommunista Birodalom történelmének körvonalai” című új könyvből való, amely – hűen a humorhoz – 2184-ben jelent meg.

Bevezető:

A Szent Kommunista Birodalom (Oroszország a Kommunista dinasztia alatt, 1917-1995) követte a Romanov dinasztiát annyiban, hogy gyorsan újjraalapította a hagyományos önkényuralmat egy nyolchónapos demokratikus és más nem oroszokra jellemző anarchikus időköz után. Adoptálta a Leninista Kommunizmus államvallását, amelynek vallásos buzgalmát a szokásos áliparosítási tényezők erősítették. Hamarosan azonban megkezdődött a bomlás folyamata és a vallás teljesen kiüresedett rituálékká silányodott...

A Kommunista dinasztia főbb uralkodói:

Lenin, az Isten - Megalapította a kommunista vallást és dinasztiát. Általános szeretetnek örvendett az alattvalói között, elsősorban azért, mert egy gutaütés kiütötte röviddel azután, hogy hatalomra jutott az egész birodalom fölött. Némelyek állítják, hogy a trónon őt követő Sztálin mérgezte meg.

Sztálin, a rettegett – Törekvéseiben kegyetlen, dühében szörnyű, áldozatainak számában félelmetes, győzelmeiben öntelt. Elődeit, Rettegett Iván és Nagy Péter cárokat tekintette másolandó példaképeknek. Az előbbit az üldözési mániában, az utóbbit a brutalitásban teljesítette túl. Kétségtelenül a Szent Kommunista uralkodók közül a legnagyobb.

Hruscsov, a neveletlen – Az Egyesült Nemzetek Szervezetének plenáris ülésén a cipőjét levéve azzal verte a pódium irattartó állványát. A hatalomból pont a sorozatosan megbotránkoztatott társai szorították ki.

Brezsnyev, a beteges – A szóbeszéd szerint a következő bajokban szenvedett: szívbaj, rák, májelégtelenség, tuberkulózis, veseelégtelenség, psoriasis, lepra, köszvény és herpesz. Több mint száz külföldi luxus- és sportkocsi birtokosa, aki azonban sohase tanult meg autót vezetni.

Andropov, az ideiglenes – A trónra a határozottság, az energetikusság és az élet-erő ígéretével került és azzal az elhatározással, hogy a társadalmi reform előtt álló minden akadályt legyőz. Azonban uralkodásának kétharmadát kómában töltötte.

Csernyenko, az unalmas – Eredetileg Brezsnyev személyi inasa volt. A trónra azért került, mert a lustaság, a korrupció, a nomenklatura hatalmának békén hagyását és az óvatosan gyakorlatias szunyókálást ígerte. Ezzel ugyan azt okozta, hogy sokan az andropovi kóma periódusának visszatérésére vágytak.

Gorbacsov, a jószándékú – Az első a Szent Kommunista Birodalom császárai közül, aki a kommunizmus időszaka alatt született. Úgy is ismert, mint Gorbacsov az eretnek, mert ő volt az, aki részlegesen megtagadta az államvallást és megpróbálta radikálisan megreformálni a stagnáló hitet. Mindkét kísérletét és a hosszú idő óta esedékes gazdasági reformot megakadályozták a bebetonozott kommunista főnemesség tagjai, karöltve a kisrablóság társadalmi rétegével.

Gorbacsov császárt végül egy palotaforradalomban megölték azt követően, hogy a Szent Kommunista Birodalom csapatai vereséget szenvedtek az első orosz-koreai háborúban.

Ezután a Birodalom anarchiába süllyedt, sőt az európai és ázsiai hódoltságok is fellázadtak. A lojális oroszított provinciák a Birodalom belső területein is zavargásokba kezdtek. A vezető kommunista nemesek polgárháborús csetepaték során semmisítették meg egymást, mialatt a leghatalmasabb kommunista hercegek és marsallok Moszkva elfoglalását is megkísérelték, hogy a megüresedett trónt elfoglalják. És így tovább, és így tovább...

*(Ron Unz, 1984. július 1, Unz Review nyomán fordította és szerkesztette:
Ámon Antal.)*

Alábbi írásunk a POFOSZ 1956-os Hagyományörző Tagozata által 2020-ban – 14 és 25 éves fiatalok számára – kiírt irodalmi-történelmi pályázat első helyezést elért díjazottjának munkája.

Németh Fruzsina Lilla

EGY RIPORTER KÉPZELT NAPLÓJA – AVAGY ADÁSON

KÍVÜL:

2020-ban 1956-ról

Sok-sok szekér áll a Rákóczi úton. Szépen, egymás után, mint a kisvasút vagonjai. Bágyadt, de ragyogó őszi napsütésben fénylik az út. A nyitott négykelek körül emberek toporognak. Arra várnak, hogy a szekérről leadjanak nekik valamit. Vajon mit is lehet osztogatni ilyenkor, november első napjaiban a város egyik legforgalmasabb szakaszán? Itt az ideje utánajárnunk a szabad Budapesten!

Mi is ki akarjuk venni a részünket a forradalombul! – mondja a kocsis - Igaz, hogy mi fegyvert nem vehetünk más a kezünkbe, de kenyérsütéssel is lehet ám harcolni!

Így van – nyúl egy vekni után a szorgoskodó asszony. Nézze kedves-, mutat körbe, ezek a szekerek mind ennivalót hoztak a mi derék harcosainknak!

Martali Mihály és felesége, azaz Misi bácsi és Ágó néni Alsónémediből jött fel azért, hogy élelemmel lássa el a fővárosiakat, akik napokkal ezelőtt, 1956. október 23-án valami rendkívülit hajtottak végre: a tüntető egyetemisták hatására és vezetésével Budapest lakossága is kinyilvánította, hogy megelégedte az orosz elnyomást, a Szovjetunió jelenlétét és az őket szolgáló kommunista magyar vezetést és kormányt.

Tüntettünk, felvonultunk, a Rákosista címert pedig kivágtuk a nemzet zászlajából! A zászló a miénk! Nem tudtak az elvtársak megállítani bennünket, hát inkább engedélyezték a gyűlést!

Gyengék már az elvtársak!

Megalakítottuk a MEFESZ-t is! Kér egy szórólapot?

Nagy Imrét a kormányba, Rákosit a Dunába!

Maguk melyik csatornától jöttek? Mert belemondom akármelyikbe, hogy a rusz kik takarodjanak haza!

Marcsikámmal répát, krumplit meg zsírt hoztunk! Igazi hazai! Ez kell a bendőtökbe, az oroszoknak meg az összes komenyistának golyó a seggébe!

Magyar! - bajtárs legyél, ne elvtárs! – hirdeti a falra festett szöveg. A hangulat a tetőfokán van. Győzelmi svájcisapkák repülnek a levegőbe. Elszántság, izgalom, eltökéltség és néhol némi félelem csillog a tekintetekben.

Ekkor a tömegből, az egyik megrongálódott szekér mögül előkerül Viki. Becsületes nevén Bali Viktória. A Műegyetem végzős hallgatója, építészmérnöknek tanul.

Ne haragudjatok, ezt a kenyeret muszáj hazavinnem, Jancsi farkaséhes lesz estére! Nemcsak a forradalmat, hanem a testet is érdemes táplálni, nem igaz?

Azt mondja, hogy most, a forradalmi hangulatban, a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Független Szövetségének egyik szószólójaként nem igazán érdeklí a diplomamunkája és az építészmérnöki karrierje.

Én ezeknek ugyan nem építek semmit! Magyar építészmérnök akarok lenni és magyar motívumokkal díszített épületeket akarok tervezni, nem ilyen házgyári kockákat!

A hosszas búcsúzkodás után -, mert Viki a tömeg közkedvelt figurája - elindulunk a lakásuk felé. Gyalog megyünk a Széna térig, mert most viszonylagos a nyugalom, bár az utcai harcok látványa nem engedi feledni a szabadságharcot... Viki mégis mosolygós arccal mondja, hogy neki is kell a séta, meg a picinek is. Négy hónapos magzatot hord a szíve alatt.

Anyám is aggódik folyton, hogy nem elég nekem a diploma, most még ebbe is beszállok, és miért nem bírok nyugton maradni, és nem lehetek ennyire felelőtlen... de hát a gyermekem jövője is a tét, az ő szabadsága! Amibe belekezdünk, az a magyar népről, mindannyiunk szabadságáról szól!

Vajon a leendő apa mit szól várandós kedvese nem éppen kismamához illő ténykedéseire?

Együtt osztottuk a Keletinél a röplapokat, amikor a Bem térre hívtuk az embereket! Zászlót is lobogtattam! Jancsi az egyetem vezéregyénisége! Ő a legforrófejűbb lelkesítő! Ő a legnagyobb magyar, már megbocsásson Széchenyi, de nekem még nála is nagyobb!

Útközben kisebb-nagyobb barikádok mellett haladunk el. Lázás tekintetű fiatalok szaladnak keresztül-kasul a kameránk előtt. Széttört vörös csillag üvegdarabkái ropognak a talpunk alatt.

Milyen érdekes, Jancsi is azt hitte, meg sokan mások is, hogy ami a Rádió épülete előtt történt 23-án este, az megrémített, és hogy emiatt ki akarok majd hátrálni az eseményekből. Vagy legalábbis semmi esetre sem maradok a frontvonalban... Én nem voltam ott a lövöldözéskor, maradtam a Parlament előtt, megvártam Nagy Imre beszédét. Borzasztóan féltettem Jancsit meg a társaimat, de büszke is voltam rájuk! De aztán amikor meghallottam, mi történt...

Viki szeme könnybe lábadt, ezért elfordulunk, és a Molotov-koktélt készítő srácokról készítünk pár vágóképet. Október 23-án este ahelyett, hogy a diákok küldöttségét beengedték volna a Rádióba, mert szerették volna beolvasni a követeléseiket – nos, nyitott kapuk helyett az épület sötétjéből kilógó puskacsövek, és hidegvérrel gyilkoló Államvédelmiskék, az ÁVÓ-sok várták a tömeget. Magyar lőtt magyarra. Nem kímélték Vikiék legjobb barátját, Imit sem: az épület előtt, a macskakövnön vesztette életét. Hajnalban vitték el a holttestét a vöröskeresztesek, annyi máséval együtt.

Az apámat is ávósok ölték meg – meséli Viki, miközben szlalomozva kerülgetjük a betonon a palacsintásütőkből kirakott „taposóaknákat” –, szegény Matyika ezért nem ismerheti majd meg egyik nagyapját sem. Jancsi ugyanis árva. Már kicsi korában elvesztette a szüleit.

Mátyás. Szép név.

Kislány koromtól fogva tudtam, hogy az első fiam Mátyás lesz, mert Mátyás király volt a kedvenc történelmi személyiségem. Igazságos és rendíthetetlen! Voltaképpen ezért harcolok én is: igazságot akarok ennek a nyakas, büszke, rendíthetetlen országnak. Ruzskimentes, szabad világra szeretném megszülni a kisfiamat. Most, hogy kivonultak, nagyobb az esélyem erre. Majd talán az anyám is megérti. Egyszerűen többet ártok magamnak, ha kimaradok, és csak télenül nézem, amíg mindenki más, élükön a szerelmemmel, harcol a szabadságért. Az én függetlenségemért is!

Megérkezünk a kopott falú házakból álló, mégis sajátos, harcos hangulatot sugárzó, napsütésben fénylő utcákon át Vikiék házához. Az ötödik emeleten laknak, Viki lelkesen meséli összeköltözésük körülményeit.

Legalább ennek a hogyanjába nem szóltak bele az elvtársak!

Másfél szobás kis lakásba lépünk be. Viki kimegy a konyhába. Teát készít, mi pedig felvesszünk pár snittet a nappaliról, és az ott lévő ablakból nyíló utcaképből. Mintha szürke, tarka-barka gilisztává változott volna a Lövőház utca!

Aztán egyszer csak megremeg a padló alattunk. Hallani, ahogyan Viki tálcát tartó kezében is összekocognak a csészék. Fodrozódik bennük a gőzölgő tea. Csak nem...? Kicsapódik a bejárati ajtó.

Viki, de jó, hogy itthon vagy! Az oroszok mégsem vonulnak ki, tankokkal jönnek! Viki! Jön egy tank! Nem egy, rengeteg! Tankokkal, Viki!

Az utolsó mondatot Jancsi már kiabálja, aztán belebámul a kamerába.

Maguk meg kicsodák...???

Viki elfehéredik, kiesik a kezéből a tálca. Törött csészék, teafoltos szőnyeg. A Széna tér kicsinyített mása terül el Viki lába előtt, aki a hasához kap.

Viki, mi ez az egész, kik ezek itt? Mi van, rosszul vagy? Ne szórakozz, meneküljünk, ezek szitává lönek mindenkit!

És Bali Viktória csak meredten néz Jancsira, miközben egyre érezhetőbben és minden kétséget kizáróan dobog alattunk a padló.

Jancsi, én...

A vallomást már nem várjuk meg. Vannak helyzetek, amikor a kamera nem feltáró és rávilágító eszköz, hanem egyenesen udvariatlan betolakodó. Bezárjuk magunk után az ajtót, lemegyünk a kapuhoz. A hatalmas, zöld szörnyeteg, mint egy vérszomjas, guruló fenevad előttünk cammog, csattog el. Szépen, lassan, halálosan.

Balról jobbra svenk a kapualj védő árnyékából. A levegő és a légkör fagyossá, dermesztővé, kétségbeesetté vált. Újra. Az őszi napsütésben ragyogó Budapest abban a pillanatban hamuszürke lett. Megint.

De a parázs még izzott. Még egy picit. Addig, ameddig az amerikai, felszabaddító csapatok nem jönnek. Csak addig tartsanak ki –csak addig bírjuk ki.

Zárókép.

Kamera kikapcs.

Válasz egy kritikára

Egy olvasónk az Őrző 25. számában megjelent, alább közzétett viccet kifogásolta. Észrevételét megköszönve, a következő választ küldjük tisztelettel.

A vicc így hangzik:

Hogyan köszöntek egymásnak az ismerősök '56 végén és '57 elején?

Októberben: - Hogy vagy?

Novemberben: - Megvagy?

Decemberben: - Te még itt vagy?

Januárban: - Mondd, te hülye vagy?

Olvasónk a legutolsó mondatot kifogásolta, amely a vicc szerint arra utal, hogy hülye volt az, aki nem disszidált időben.

Szerkesztőségünknek nem célja, hogy éket verjen a menekült és az itthon maradó üldözöttek között. Ezt a munkát a kommunista titkosszolgálatok szokták vállalni és elvégezni – gyakorta sikerrel -, azzal a többlettel, hogy nemcsak az otthon maradó és a kényszerűen külföldre távozók, de a disszidensek között is szították az ellentéteket: éljenek ez utóbbiak a világ bármely táján. Erre számos példát ismerünk.

A kommunizmus üldözöttei tudták mit vállalnak azzal, ha maradnak, és tudták mit vállalnak azzal, ha menekülnek. **Ugyanis sem a kommunizmusban folytatott élet, sem az emigrációban folytatott élet nem nevezhető természetes állapotnak. Mindkettő természetellenes létezési mód.**

Kik ellen készültünk mi honvédek, és hogyan?

Könnyen feláldozható sorkatonák

A kommunista hadviselés azon sajátosságával, miszerint a katonák életével nem törődnek elvár-

ható módon, sőt pazarló módon bánnak – már foglalkoztunk, például az Őrző 21. számában is. Most saját tapasztalataimat osztom meg olvasóinkkal; melyek békében előrevetítik azt, mi várt volna ránk, magyar honvédekre, háborúban.

Hogyan mondja az angol mondóka? Egy szög miatt a patkó elveszett, egy patkó miatt a ló elveszett, egy ló miatt a lovas elveszett, egy lovas miatt a csapat elveszett, egy csapat miatt a csata elveszett, egy csata miatt a király elveszett, egy király miatt az ország elveszett.

1966. november 25-én vonultam be kétéves sorkatonai szolgálatra a Marcaliban lévő úgynevezett külső laktanyába, a tábori tarackos tüzérezredhez. Ez elsőlépcsős alakulat volt, arccal nyugatnak, ami kevesebb eltávozási lehetőséget és nagyobb fegyelmet követelt.

Mint műszaki érettségivel rendelkező katona az ezredtörzs felderítő szakaszába kerültem, ahol két munkakörben képeztek ki, először kidolgozónak, ami a terepen gyakorlatilag tűzvezetés-térképészet volt, majd később távmérősnek, aki célpontok és tereptárgyak távolságának és irányának megállapítását jelentette állványos optikai készülékek segítségével.

Én szerettem jó katona lenni. Ez sikerült is, mert másodévben megszereztem a Magyar Néphadsereg Kiváló Katonája címet, mint a békében elérhető legmagasabb kiképzési fokozatot.

A terepgyakorlatok elvégzése és a szolgálatban eltöltött idő során azonban egyre több kiképzési hiányosságra lettem figyelmes. Halmozódott azon területek sokasága, amelyekben, úgy gondolom, képzést kellett volna kapnunk. Ezekre néhány példa:

1. A felderítő szakasz 12 emberből állt, gépesítésünkhöz két teherautó volt rendszeresítve. Az autókhoz a szakasz két sofőrje értett csak. Ha harci helyzetben kilövik őket, a teherautók és a szakasz személyi állománya és felszerelése is mozgásképtelenné vált volna. Hiába jelentkeztem én is, másokkal együtt, autóvezetési tanfolyamra, nem vettek fel bennünket, holott a harcászati józan észen kívül, a leszerelés utáni jövőt illetően is népgazdasági érdek lehetett volna a kiképzett teher- és személyautó sofőrök száma.

2. Nem létezett kiképzés a katonák elsődleges beosztásán túlmutató képzettség elsajátítására. Így a gyakorlatokon többnyire mellettem álló főhadnagy pisztolyát sem tudtam volna éles helyzetben használni.

3. Nem kaptunk kiképzést a rádiók és telefonok kezelésére, melyekkel a löelemeket továbbítani kellett volna abban az esetben, ha az egy szem híradósunkkal baj történik.

4. Nem kaptunk kiképzést a közelharcra sem, illetve elemi elsősegélynyújtási fogásokra, ami azért is lett volna fontos, mert egy felderítőnek az ellenséghez közel, akár az ellenséges vonalak mögött is kellett volna működnie.

5. Amennyiben ágyúink légénységéből annyi pusztul el, hogy a lövegek közül egy vagy több kezelhetlenné válik, mi felderítők, ismeretek hiányában nem tudtunk volna a tűzreink helyére beállni. Lövegeink ilyenén elhallgatása éles helyzetben, veszélyeztette volna azokat a bajtársainkat, akik támaszkodtak volna a mi tűzcsapásunkra. Még az ütegenkénti egy golyószóró használatára sem kaptunk kiképzést.

A saját sorkatonai látószögemből tehát elmondható, hogy trehány kiképzést kaptunk, amely éles helyzetben súlyos harcértékbeli hiányosságokat és a magyar katonák életének fölösleges kockáztatását okozta volna.

Szinte hihetetlen, hogy a két éves, de akár egy éves hosszúságú szolgálati időt ne használja fel egy felelős katonai vezetés arra, hogy katonái az előállható legtöbb harcászati helyzetben helytállhassanak.

Tüzérfelderítői kiképzésünk fontos területét képezte az *Idegen hadsereg ismeret* elnevezésű tantárgy. Ez a magolós tárgy azt célozta, hogy a felderítők felismerjék a célterületen található ellenséges fegyverzetet, járműveket és ebből megállapíthassák a szemben lévő erők nemzeti hovatartozását, várható nagyságát és szervezeti betagolódását.

A következő hadseregekről tanultunk: osztrák, nyugatnémet, angol, amerikai és olasz. Ezekre voltunk kiélezve. (A fentiek ismeretében bizony mondható, elég tompán, ami a harcértéket illeti.)

Ezekre készültünk tehát támadólag, ugyanis a politikai tisztünk szerint a nyugati hadseregek halogató katonai doktrínájával szemben a Varsói Szerződés csapatai a támadó doktrínát vallották magukénak. Csak sokkal később tudtam meg aztán, hogy e támadó doktrína nevében rendelkezett a Szovjetunió a két legtámadóbb fegyvernemből nagyobb erővel, mint az összes többi hadsereg együttvéve: páncélosokból és légi deszantosokból.

Mint magyar katona el kellett gondolkoznom azon, hogy milyen magyar érdeket szolgált az osztrák, nyugatnémet, angol, amerikai és olasz hadseregek elleni készülődés. Hát nem sokkal nagyobb veszélyt jelentett az úgynevezett kis-antant államok magyarelles közvéleménye, egy Ceausescu, egy Milosevic és hasonló szomszédos diktátorok hadserege?

Azzal fejezem be: gondoljunk tehát a Varsói Szerződés könnyen feláldozandó sorkatonáira együttérzéssel, az őket kiképzési hiányosságok okán feláldozni hajlandó kommunista katonai vezetésre pedig megvetéssel.

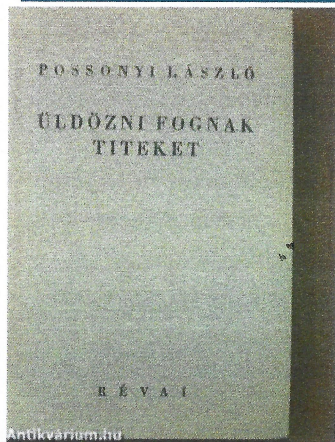
Ámon Antal örvezető

Ügyfélfogadás, összejövetelek

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a POFOSZ Hagyományörző Tagozatának 2016-tól átalakult az ügyfélfogadási rendje. Barátainkat és tagtársainkat **előzetes egyeztetés után** – bármely hétköznapon – várjuk a tagozat székhelyén: Budapesten, a XIV. kerület, Nagy Lajos király útja 155. számú irodánkban. Kérjük, hogy látogatási szándékát előre jelezze Ámon Antalnál – a tagozat elnökénél – a 06-30-814-9917 vagy a 06-1-257-0190-es telefonszámon. Az előzetes bejelentkezés Vasvári Évánál, a hagyományörzők elnökhelyettesénél is jelezhető a 06-20-428-7351 vagy a 06-1-781-3674-es telefonszámon.

A havonkénti találkozók a covid járvány miatt további értesítésig elmaradnak.

„Üldözni fognak titeket”

Régi könyvek, időtlen tanulságok

A bolsevik uralomról nemcsak tények és dokumentumok, de szépirodalmi alkotások is olvashatók. A régi könyvek kedvelői különleges csemegeként vehetik kezükbe Possonyi László „Üldözni fognak titeket” című könyvét. A mű a Magyar Katolikus Írók Könyvei sorozatban 1938-ban, Révai kiadásában jelent meg.

A szerző a szovjetbirodalomba kalauzolja olvasóit, akik bár sokat tudhatnak a bolsevizmus működéséről, ám az egyszeri és megismételhetetlen, az egyetlen ember küzdelmeiről, mindennapi életéről és lelki szenvedéseiről csak feltételezésekkel bír. A mű azonban közel hozza az arccal, személyiséggel és érzésekkel felruházott embert, bepillantást ad vívódásaiba és csalódásaiba, reményeibe és megcsömörléseibe – s megmutatja a bolsevizmus igazi arcát. A cselekmény a szovjetbirodalomba szakadt félig orosz, félig francia fiatalembernek és egy szovjet gyári munkáslánynak a szerelmi története, ám korántsem a romantika szirupos meséje. Ebben a történetben élethű és tragikus minden, még akkor is, ha a regény végkicsengése az, hogy az ember igaz és tiszta érzéseinek világokat összekötő ereje van.

Ám amíg az olvasó eljut e végkövetkeztetésig, addig végigéli a bolsevik mindennapokat is. Ebben a világban feltűnik a lecsúszott cári katonatiszt, a GPU-tisztviselő, az új világban csalódott muzsik és a kommunista ideológiában fanatikus hívő gyári munkásnő is. Mindenki – ahogy tud – a létéért küzd, olykor alattomosan, olykor nemtelen eszközökkel és intrikálva, pontosan úgy, ahogy a képmutató, elnyomó kommunista uralom alatt lehetséges. Nyomasztó és áporodott ez a világ, amelynek minden szegletéből a kérkedő szegénység árad.

A Napkelet című lapban, 1938-ban megjelent kritika szerint „*Possonyi Lászlót, aki nagy feladatra vállalkozott, munkája igazolja s ennek a titka is igen egyszerű. Ő tudja azt az igen egyszerű bölcsességet, amit olyan kevesen tudnak, hogy akárhogyon megváltozhat a világ külső képe, megpróbálhatják azt erőszakosan is megváltoztatni maguk az emberek, az emberi sorsok változatlanul maradnak, legfőbb problémáik, küzdelmeik idomulnak hozzá kissé a változott viszonyokhoz.... Erdeméül kell még feljegyezni Possonyi Lászlónak könnyen perdülő, gördülékeny stílusát, amely tartózkodik minden fölösleges túlzástól s alkalmazkodik a regény mindvégig feszült cselekményéhez*”.

Vasvári Éva

A MAGYAR POLITIKAI FOGLYOK SZÖVETSÉGE 1956-os HAGYOMÁNYŐRZŐI ÉS AZ 1956 ÖRÖKSÉGE ALAPÍTVÁNY 2021-ben

Irodalmi, történelmi pályázatot hirdetnek magyarországi és határon túl élő diákok részére 25 éves korig

I. Téma: Nemzetőrség a forradalom szolgálatában

I. Készíts interjút az 1956-os forradalom és szabadságharc idején működő Nemzetőrségről. Ha van rá lehetőség, kérdezz egy ma még élő, az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeit megélt nemzetőrt, illetve egy olyan személyt, aki – akár hagyományörzőként – ismeri e szervezet létrejöttének hátterét, 1956-ban megfogalmazott céljait, s a nemzetőrök tevékenységét. Az interjúban világíts rá a nemzetőrök küzdelmeire, szűkebb-tágabb lakókörnyezetedhez köthető szerepvállalásukra és a forradalom leverését követő megtorlásukra.

Dolgozatodat elkészítheted közvetlen vagy közvetett interjú, illetve monológ formájában. **A közvetlen interjú** párbeszédesebb forma, konkrét kérdésekre adott konkrét válaszokat tartalmazó írás.

A közvetett interjúban mellőzhető a párbeszédesebb forma, az írásban a megkérdezett személyre hivatkozva közölheted mondanóját. (Például: X.Y. elmondta, hogy...)

A monológban a megkérdezett személy egyes szám első személyben mondja el történetét.

Terjedelem mindhárom formában: maximum 6-7 oldal.

II. Téma: Védőbeszéd az ártatlanokért – 1956

II. Írj egy védőbeszédet az 1956-os forradalomban és szabadságharcban résztvevő ifjak mellett. Beszédedben győzd meg a képzelt vádlókat a forradalmárok igaz ügyéről, a magyar forradalom tisztaságáról és szükségszerűségéről, s 1956 történelmi jelentőségéről és nagyszerűségéről. Védőbeszédedet megírhatod konkrét személyre, helyszínre vagy forradalmi eseményre összpontosítva, de megírhatod helyszíntől és konkrét személytől elvonatkoztatva is: általánosságban, a forradalomban résztvevő ifjakra érvényesen.

Terjedelem: Maximum 6-7 oldal

Igény esetén az interjú elkészítéséhez – a megfelelő személyek elérése céljából – a POFOSZ 1956-os Hagyományörző Tagozata segítséget nyújt. Ámon Antal telefonszáma: 06-30/814 9917.

D Í J A Z Á S

I. díj: 70.000 Ft

II. díj: 50.000 Ft

III. díj: 30.000 Ft

Beadási határidő: 2021. október 11.. hétfő 24 óra

A pályázatokat az antaltopamon@hotmail.com címre várjuk.

A pályázat eredményhirdetésének pontos dátumáról a pályázóknak értesítést küldünk.